

Autor: Zbigniew Barciński

III SYNOD ARCHIDIECEZJI LUBELSKIEJ

Cel

Uczestnicy zrozumieją, zapamiętają i przyjmą za własną myśl:

Synod ma pomóc Kościołowi lubelskiemu coraz bardziej stawać się szkołą i domem komunii z Bogiem i z ludźmi

Plan

Część I – „Synod diecezjalny” – definicja, cele, metoda

Część II – III Synod Lubelski – podstawowe informacje

Część III – Zaproszenie do pracy w grupach na temat III Synodu Lubelskiego

Metody

1. Część I, część II – wykład
2. Część III – „Burza pytań” (metoda aktywizująca)

Część I

SYNOD DIECEZJALNY

Definicja, cele, metoda

Definicja „Synod diecezjalny”

„Synod diecezjalny jest zebraniem wybranych kapłanów oraz innych wiernych Kościoła partykularnego, którzy dla dobra całej wspólnoty diecezjalnej świadczą pomoc biskupowi diecezjalnemu”.

„Kodeks prawa kanonicznego” kanon 460

Synod jest zebraniem:

- zwoływanym i kierowany przez biskupa diecezjalnego;
- w którym uczestniczą wybrani kapłani i inni wierni; w synodzie biorą udział delegaci przewidziani przez prawo kanoniczne i zaproszeni przez biskupa do wzięcia w nim udziału; nowością jest uczestnictwo wiernych świeckich;
- w którym chodzi o wsłuchanie się w to, co Duch Święty mówi Kościołowi lokalnemu, rozpoznanie dróg, którymi Bóg chce go prowadzić;
- które ma służyć dobru całej wspólnoty diecezjalnej;
- które ma pomóc biskupowi diecezjalnemu w kierowaniu Kościołem lokalnym.

Synod to wspólna troska o bycie Kościołem, wspólne myślenie, kim jesteśmy jako Kościół i jakie są nasze zadania w sytuacji, w jakiej się znajdujemy.

Synody to wielka tradycja Kościoła, sięga początkami samych apostołów. Synody miały wielki wpływ na rozwój Kościoła – pomagały w precyzowaniu nauki Kościoła, rozwiązywały pojawiające się problemy, wskazywały kierunki działań w kontekście pojawiających się kolejnych wyzwań.

Cele synodu diecezjalnego

„Ten święty Sobór powszechny wyraża życzenie, aby czcigodne instytucje soborów i synodów odżyły z nową mocą, aby tym lepiej i skuteczniej można się było przyczynić do wzrostu wiary i zachowania dyscypliny w różnych Kościołach, zależnie od okoliczności czasu”

Dekret o pasterskich zadaniach biskupów *Christus Dominus*: (nr 36)

Synod ma służyć przede wszystkim wzrostowi wiary. Ma służyć wzrostowi wiary każdego indywidualnie oraz o wzrostowi wiary wszystkich wspólnot w ramach wielkiej wspólnoty diecezjalnej. Ma wskazać, jakie działanie Kościoła się do tego przyczynia. Ma też wskazać na sposoby przewycięzania tego wszystko, co ten wzrost wiary blokuje.

Synod ma służyć także zachowaniu dyscypliny w Kościele lokalnym. Chodzi o przestrzeganie obowiązujących zasad przez wszystkie osoby tworzące wspólnotę diecezjalną.

Wzrost wiary i zachowanie dyscypliny oznacza lepsze pełnienie przez Kościół lokalny swej misji.

Metoda synodu diecezjalnego

Synod to rozmowa całej wspólnoty diecezji o stanie Kościoła lokalnego i o kierunkach jego pracy przyszłości.

Ta rozmowa synodalna ma mieć charakter uporządkowany. Ma koncentrować się wokół 3 wiodących działań: WIDZIEĆ, OCENIĆ, DZIAŁAĆ:

- WIDZIEĆ – to dokonać przeglądu działalności diecezji (Jak jest?)
- OCENIĆ – to określić co jako Kościół robimy dobrze, a co należy poprawić (Jak być powinno?)
- DZIAŁAĆ – to i sformułować wnioski na przyszłość (Co robić?).

Synod to swoisty rachunek sumienia całej diecezji. To poszukiwanie odpowiedzi na pytania: W jakim punkcie jesteśmy jako Kościół lokalny? Jak jest z naszą wiernością wobec Ewangelii? Jakie stoją przed nami wyzwania? Jakie napotykamy trudności w realizowaniu naszej misji? Z czym sobie radzimy dobrze, a z czym kiepsko? Co jest naszą mocną stroną, a co słabą? Jakie środki mamy do dyspozycji? Jak sprawdzają się istniejące struktury?

Ten synodalny rachunek sumienia ma dotyczyć jakości naszego życia chrześcijańskiego: od poziomu małych wspólnot, wspólnot parafialnych i dekanalnych, aż po wspólnotę całej diecezji.

Z tego diecezjalnego rachunku sumienia ma wyniknąć odpowiedź na pytanie Co robić w przyszłości? Jak organizować życie naszych wspólnot tak, aby stawały się coraz bardziej Kościołem - znakiem i źródłem więzi ludzi z Bogiem i między sobą? Jaka jest nasza wizja na przyszłość? Jak chcemy ją wprowadzić w życie? Co jest potrzebne, abyśmy lepiej realizowali naszą misję?

Etapy pracy synodu diecezjalnego

Praca podczas synodu ma 3 etapy:

- Przygotowanie prac synodu (rozplanowanie prac, powołanie komisji i zespołów)
- Prace komisji tematycznych i zespołów synodalnych (formułowanie pytań i poszukiwanie na nie odpowiedzi)
- Prace nad dokumentem synodalnym

Efekty pracy synodu diecezjalnego

Bezpośrednim efektem pracy synodu jest dokument synodalny - określone konkretne zadania do podjęcia w całej diecezji. Dokument ten ma charakter normatywny – wskazuje, jak Kościół lokalny ma dalej działać – jakie cele sobie stawiać i w jaki sposób dążyć do ich realizacji.

Długofalowym efektem synodu są konkretne zmiany w działalności Kościoła lokalnego

Część II

III SYNOD ARCHIDIECEZJI LUBELSKIEJ

Podstawowe informacje

Krótką historia diecezji lubelskiej

Najstarsze kościoły w Lublinie sięgają samych początków chrześcijaństwa w Polsce.

W XII w. Lublin był siedzibą archidiakonatu jako część diecezji krakowskiej. Od roku 1767 rezydował w Lublinie na stałe biskup pomocniczy krakowski.

W wieku XIII, a później XV, kroniki zanotowały próby powołania w Lublinie stolicy biskupiej, ale wskutek różnych okoliczności plany te nie zostały zrealizowane.

Diecezja lubelska powstała 23 września 1805 roku (bulla Papieża Piusa VII „Quemadmodum Romanorum Pontificum”). Diecezja dziedziczy tradycje po wczesnym biskupstwie krakowskim, którego była częścią, oraz po starych biskupstwach chełmskich (łacińskim i greckokatolickim). Patronami archidiecezji są św. Stanisław, biskup i męczennik i św. Jan Kanty.

W 1992 r. papież Jan Paweł II ustanowił Archidiecezję Lubelską (bulla „Totus Tuus Poloniae populus”)

Archidiecezja lubelska dzisiaj to:

- 271 parafii i 28 dekanatów (dekanat to część diecezji obejmująca kilka lub kilkanaście parafii)
- ponad 900 księży diecezjalnych, prawie 200 księży zakonnych, ponad 500 sióstr zakonnych, prawie 50 alumnów przygotowujących się do święceń kapłańskich
- ponad 1 milion katolików (prawie 40% uczęszcza do kościoła, a 20% przystępuje do komunii).

Na terenie naszej Archidiecezji jest Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II.

Historia synodów lubelskich

W 1928 miał miejsce I Synod Diecezji Lubelskiej. W roku 1939 rozpoczęto przygotowania do kolejnego Synodu; zostały przerwane przez II wojnę światową. II Synod Diecezji Lubelskiej miał miejsce w latach 1977-1985.

Ramy czasowe III Synodu Lubelskiego

Obecny, III Synod Lubelski, został zapowiedziany w Liście Abp S. Budzika na Wielki Post. Wtedy też zaczęły się prace przygotowawcze. Komisje tematyczne powołano wiosną 2020 roku. Zakończenie prac synodu jest planowane na jesień 2022.

Hymn III Synodu Lubelskiego

Duchu Święty, Twa moc
Niechaj odnowi oblicze Kościoła,
Bo Tyś do wiary swój lud powołał
I w swej miłości zachował.

Ojciec nas wezwał, by iść wspólną drogą,
Syn nas odnowił przez swe zmartwychwstanie.
Idźmy więc razem i przynieśmy owoc,
W każdym z nas słowo niech się ciałem stanie.

Duchu Święty, Twa moc
Niechaj odnowi oblicze Kościoła,
Bo Tyś do wiary swój lud powołał
I w swej miłości zachował.

Jednego serca i jednego ducha
Budujmy świętą komunię Kościoła.
Niech jego Matka naszych prośb wysłucha
I tam prowadzi, gdzie nas Jezus woła.

Duchu Święty, Twa moc
Niechaj odnowi oblicze Kościoła,
Bo Tyś do wiary swój lud powołał
I w swej miłości zachował.

Patroni III Synodu Lubelskiego

Patronami Synodu są dwaj wybitni ludzie Kościoła czasów współczesnych związani z Lublinem. Ich wstawiennictwu zostało powierzone dzieło Synodu. Pierwszy to święty Jan Paweł II tak bardzo związany z Lublinem, Katolickim Uniwersytetem Lubelskim i archidiecezją. Drugi to Czcigodny Sługa Boży, kardynał Stefan Wyszyński, który był biskupem lubelskim w latach 1946 – 1948.

Logo III Synodu Lubelskiego

Cel III Synodu Lubelskiego

Abp. Stanisław Budzik w Liście zapowiadającym III Synod Archidiecezji Lubelskiej napisał: Przez Synod „pragniemy, aby nasz Kościół, będący częścią Kościoła powszechnego, stawał się coraz bardziej domem i szkołą komunii. (...) Komunia to wspólnota (...) zakorzeniona w Bogu, który jest doskonałą jednością miłujących się Osób. Komunia Kościoła jest wspólnotą serc zakorzenionych w miłości Boga i solidarnych z człowiekiem. Chcemy być domem takiej wspólnoty, budować ją w rodzinie, parafii i Archidiecezji”.

Celem, jaki stawia przez sobą synod archidiecezji lubelskiej jest uczynić Kościół „domem i szkołą komunii”. Chodzi o to, aby Kościół lubelski stawał się coraz bardziej wspólnotą – wspólnotą Boga z ludźmi i ludzi między sobą. Aby był miejscem doświadczania więzi z Bogiem i ludźmi. Aby był miejscem uczenia się i rozwoju tych więzi. Aby coraz bardziej stawał się przestrzenią komunii i miłości.

Plan pracy III Synodu Lubelskiego

Prace III Synodu Archidiecezji Lubelskiej odbywają się w

- 271 zespołach parafialnych,
- 28 zespołach dekanalnych
- w 12 komisjach tematycznych.

Wiosną 2020 roku powołano zespoły parafialne i dekanalne oraz wszystkie komisje tematyczne (eksperckie).

Obecnie są prowadzone prace w tych wszystkich zespołach i komisjach. Za pośrednictwem parafii i dekanatów prowadzone są konsultacje diecezjalne, a komisje eksperckie zbierają materiały, pytania i tematy do dalszych prac.

Jednym z ostatnich kroków będzie przeredagowanie projektów, czyli tekstów roboczych, w dokumenty synodalne, uwzględniając wnioski z sesji plenarnych, jak również wskazania biskupa. Podpisane przez biskupa diecezjalnego przepisy nabiorą mocy prawa diecezjalnego.

Komisje i zespoły III Synodu Lubelskiego

KOMISJE

Komisja Główna

Komisje tematyczne

1. Powołanie Świeckich W Kościele
2. Duchowość i Posługa Kapłana
3. Życie Konsekrowane
4. Liturgia – Kult Ojca w Duchu i Prawdzie
5. Katechizacja i Ewangelizacja
6. Młodzież Przyszłością Kościoła
7. Rodzina Kościołem Domowym
8. Świadectwo Miłosierdzia
9. Ekumenizm i Dialog Międzyreligijny
10. Misje Odnawiają Kościół
11. Kościół w Dialogu z Kulturą
12. Odpowiedzialność Za Dobra Materialne

ZESPOŁY

Zespół Teologiczny
Zespół Legislacyjny
Zespół Redakcyjny
Zespoły dekanalne
Zespoły parafialne

Zaproszenie do włączenia się w prace III Synodu Lubelskiego

Księża biskupi serdecznie zapraszają wszystkich do włączenia się w prace synodalne. Można to uczynić przez modlitwę za owoce Synodu, przez pracę w zespołach synodalnych. Istnieje też możliwość zadania pytań i przesłania swoich uwag do sekretariatu Synodu za pośrednictwem strony internetowej.

Część III

ZAPROSZENIE DO PRACY W GRUPACH NA TEMAT III SYNODU LUBELSKIEGO

Na koniec można zaprosić uczestników katechezy do aktywnej pracy nad tematyką podejmowaną podczas Synodu Lubelskiego. Można w tym celu wykorzystać metodę „burzy pytań”.

W pierwszym etapie pracy prosimy o utworzenie małych grup 5-7 osobowych. Zadaniem każdej grupy jest spisanie jak największej ilości pytań, które warto, aby Synod podjął. Wyjaśniamy, że w grupach nie dyskutujemy na temat tych pytań, czy są trafne czy nie, warte podjęcia czy nie, ale na tym pierwszym etapie pracy zapisujemy wszystkie pytania, jakie członkom grupy przyjdą do głowy. Określamy czas pracy na 8 minut. Każdej grupie zapewniamy kartkę A4 i coś do pisania.

W drugim etapie pracy prosimy, aby każda grupa wybrała jedno pytanie – takie, które uważa za najbardziej warte podjęcia przez Synod. Można powiedzieć tak: „Gdybyście mieli uzyskać od Synodu odpowiedź tylko na jedno Wasze pytanie – to na którym by Wam najbardziej zależało?” Wyjaśniamy, że należy to jedno, najważniejsze dla grupy, wybrane pytanie wziąć w ramkę.

Następnie prosimy, aby przedstawiciele każdej grupy, po kolei, przeczytali najpierw wszystkie pytania, jakie zapisał grupa, a na koniec aby przeczytali to jedno wybrane przez grupę.

Po odczytaniu pytań wszystkich grup warto poprosić o podzielenie się uczestników katechezy refleksją na forum ogólnym. Pomocą mogą tu być następujące pytania: Dlaczego wybraliście akurat takie, a nie inne, pytania? Dlaczego wydają się one wam ważne? Jakie pytania z innych grup zwróciły Waszą szczególną uwagę? Dlaczego?

Na koniec można zaproponować uczestnikom spisanie tych kilku pytań wybranych przez grupy i wysłanie ich przez stronę internetową do komisji kierującej pracami Synodu.

MODLITWA W INTENCJI SYNODU

Boże w Trójcy Świętej Jedyny,
Ty wzywasz nas nieustannie,
abyśmy stawali się świadkami Ewangelii.
Na Twoje Słowo wyruszamy w drogę,
podejmując dzieło III Synodu
Archidiecezji Lubelskiej.
Spraw Panie, abyśmy się otworzyli
na odnawiające działanie Ducha Świętego
w naszych parafiach, rodzinach i wspólnotach.

Zawieramy Ci wszystkich uczestników Synodu
i cały Lud Boży archidiecezji lubelskiej.
Niech postanowienia i owoce Synodu
uczynią nasz Kościół diecezjalny
domem i szkołą komunii,
abyśmy odkrywając Eucharystię
jako źródło jedności i miłości
stawali się autentyczną wspólnotą wiary,
w której każdy znajduje swoje miejsce.
Maryjo, Matko Kościoła i Niewiasto Eucharystii,
prowadź nas i wspieraj w synodalnej drodze,
na której pragniemy spotkać Twojego Syna.

Święty Stanisławie Biskupie,
módl się za nami
Święty Janie Kanty,
módl się za nami
Święty Janie Pawle II,
módl się za nami.